

essante Data, som dens ringe Omfang kan tillade. Den er skreven med varm Kjærlighed til Voldgifts- og Enighedssystemet, og Fremstillingen er behagelig. Men — er den ærede Forf. ikke vel optimistisk? Forudsætningen for, at Voldgiftssystemet kan faa en virkelig Betydning, er utvivlsomt en høj moralsk og intellektuel Udvikling hos Arbejdsgivere og Arbejdere. At denne Udvikling ikke er tilstede i Danmark, turde være sikkert nok, og det er vel tvivlsomt, om den findes i noget Land. Imidlertid maa man indrømme Crompton, at han ikke udtrykker sig saa hyperoptimistisk om Enighedskamrene som f. Ex. Brentano. Det er ret snurrt med denne Optimisme hos de «realistiske» Økonomer, der jo sædvanlig opholde sig saa meget over de «abstrakte» Økonomers Optimisme.

Chorinsky: Der Wucher in Oesterreich. Wien, Alfred Hölder. 1877. (148 S.).

Grev Chorinsky mener, at den «skrankeløse Kapitalfrihed» har gjort store Ulykker; han anbefaler en Aagerlovgivning, der kan vise Folket, at «Egennytten, Egoismen ikke tør vove at trænge sig stærkt ind paa Bedrageriets og Udsugelsens Grænse», en Aagerlovgivning, der kan «erobre Friheden for Borgerne og ødelægge Røvernes Frihed». Af en saadan Lovgivning venter han sig mange heldige Følger, og han fremhæver specielt dens sociale Karakter: «den skal blive en sand Beskyttelse for de Fattige imod de Riges og Mægtiges Undertrykkelser og Udsugelser», og den skal mildne de sociale Klassekampe, idet den «brækker den skarpe Spids af paa Modsætningen mellem Kapitalbesiddelsen og den kapitalløse Elendighed». — Uagtet Forf. nu kan have Ret i, at mange Uhumskheder have naaet en frodig Væxt under Kapitalismens Regimente, og uagtet Korruptionen i Evropa i visse Forretningsgrene synes at være i en saadan Tiltagen, at den nok snart ikke giver Korruptionen i Amerika noget efter, — saa følger dog ikke deraf, at de «moderne nationaløkonomiske Theorier» med Hensyn til Rentespørgsmaalet ere omstyrtede. Historien med Getzel Wilkenfeld og andre lignende, af hvilke der jo desværre er nok, formaa

essante Data, som dens ringe Omfang kan tillade. Den er skreven med varm Kjærlighed til Voldgifts- og Enighedssystemet, og Fremstillingen er behagelig. Men — er den ærede Forf. ikke vel optimistisk? Forudsætningen for, at Voldgiftssystemet kan faa en virkelig Betydning, er utvivlsomt en høj moralsk og intellektuel Udvikling hos Arbejdsgivere og Arbejdere. At denne Udvikling ikke er tilstede i Danmark, turde være sikkert nok, og det er vel tvivlsomt, om den findes i noget Land. Imidlertid maa man indrømme Crompton, at han ikke udtrykker sig saa hyperoptimistisk om Enighedskamrene som f. Ex. Brentano. Det er ret snurrt med denne Optimisme hos de «realistiske» Økonomer, der jo sædvanlig opholde sig saa meget over de «abstrakte» Økonomers Optimisme.

Chorinsky: Der Wucher in Oesterreich. Wien, Alfred Hölder. 1877. (148 S.).

Grev Chorinsky mener, at den «skrankeløse Kapitalfrihed» har gjort store Ulykker; han anbefaler en Aagerlovgivning, der kan vise Folket, at «Egennyttens, Egoismens ikke tør vove at trænge sig stærkt ind paa Bedrageriets og Udsugelsens Grænse», en Aagerlovgivning, der kan «erobre Friheden for Borgerne og ødelægge Røvernes Frihed». Af en saadan Lovgivning venter han sig mange heldige Følger, og han fremhæver specielt dens sociale Karakter: «den skal blive en sand Beskyttelse for de Fattige imod de Riges og Mægtiges Undertrykkelser og Udsugelser», og den skal mildne de sociale Klassekampe, idet den «brækker den skarpe Spids af paa Modsætningen mellem Kapitalbesiddelsen og den kapitalløse Elendighed». — Uagtet Forf. nu kan have Ret i, at mange Uhumskheder have naaet en frodig Væxt under Kapitalismens Regimente, og uagtet Korruptionen i Evropa i visse Forretningsgrene synes at være i en saadan Tiltagen, at den nok snart ikke giver Korruptionen i Amerika noget efter, — saa følger dog ikke deraf, at de «moderne nationaløkonomiske Theorier» med Hensyn til Rentespørgsmaalet ere omstyrtede. Historien med Getzel Wilkenfeld og andre lignende, af hvilke der jo desværre er nok, formaa

ikke at omstyrte den nationalekonomiske Videnskab. «Ejendsgjæringernes ubønhørlige Logik» er neppe af den Natur, nærværende Forf. mener. Som et theoretisk, nationalekonomisk Bidrag til Spørgsmaalet om «Aager» har hans Bog ingen Betydning, men den, der ønsker at studere Aagerspørgsmaalet i Østrig, vil her finde en Række Oplysninger om den østrigske Aagerlovgivning i ældre og nyere Tider, om den østrigske juridiske Aagerliteratur, om de østrigske Avtoriteters Stilling til Spørgsmaalet og om de seneste Aars Forsøg paa at reformere eller forandre den paagjældende Lovgivning.

A. P.
